

Završni ispit iz Matematike 3E

20.01.2011.

Pitanja iz 3. ciklusa nastave (25 bodova)

1. (5 bodova)

- a) (1b) Odredite usmjerenu derivaciju polja $\varphi(x, y) = \sqrt{x^2 + y^2}$ u smjeru vektora $\mathbf{s} = \mathbf{i} + \mathbf{j}$ u točki $T(1, 1)$.
b) (3b) Dokažite da za derivabilnu funkciju $F : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ vrijedi

$$\operatorname{div} [F(r)\mathbf{r}] = F'(r)r + 3F(r),$$

pri čemu je $\mathbf{r}$ radijvektor, a $r = \|\mathbf{r}\|$.

- c) (1b) Izračunajte

$$\operatorname{div} \left[\left(\frac{1}{r^3} + 1 \right) \mathbf{r} \right].$$

2. (5 bodova)

Zadano je vektorsko polje

$$\mathbf{a}(x, y, z) = \sin(y)\mathbf{i} + (x \cos y + \sin z)\mathbf{j} + y \cos(z)\mathbf{k}.$$

- a) (1b) Pokažite da je vektorsko polje $\mathbf{a}$ potencijalno.
b) (2b) Odredite potencijal vektorskog polja $\mathbf{a}$.
c) (2b) Izračunajte rad vektorskog polja $\mathbf{a}$ duž proizvoljne krivulje koja spaja točke $A(0, 0, 0)$ i $B\left(5, \frac{\pi}{2}, 3\pi\right)$.

3. (3 boda)

Izračunajte integral

$$\int_K xy \, dx + yz \, dy + zx \, dz,$$

duž krivulje K zadane kao presjek ploha $x^2 + y^2 + z^2 = R^2$, $R > 0$ i $z = x$ za $y \geq 0$, od točke $M(0, R, 0)$ do točke $N\left(\frac{R}{\sqrt{2}}, 0, \frac{R}{\sqrt{2}}\right)$.

4. (5 bodova)

Pomoću teorema o divergenciji izračunajte integral

$$\iint_S x^2 \, dydz + z \, dxdy,$$

gdje je S vanjska strana dijela plohe $4x^2 + y^2 = 1$ za koji je $0 \leq z \leq 2$.

5. (7 bodova)

- a) (2b) Iskažite Stokesov teorem.
b) (5b) Primjenom Stokesovog teorema izračunajte integral vektorskog polja $\mathbf{b}(x, y, z) = x\mathbf{i} + xz\mathbf{j} + y\mathbf{k}$ duž ruba krivulje Γ . Krivulja Γ je rub trokuta određenog točkama $A(2, 0, 0)$, $B(0, 2, 0)$ i $C(0, 0, 2)$, a orijentirana je pozitivno, gledajući iz točke $(10, 10, 10)$.

Pitanja iz cijelog gradiva (15 bodova)

6. (5 bodova)

- (1b) Napišite Dirichletove uvjete.
- (2b) Iskažite teorem o konvergenciji Fourierovog reda.
- (2b) Funkciju

$$f(x) = \cos^2(2x)$$

perioda $T = \pi$ razvijte u Fourierov red.

7. (5 bodova)

- (1b) Definirajte Laplaceovu transformaciju funkcije f .
- (2b) Definirajte original.
- (2b) Nađite original funkcije

$$F(s) = \frac{3e^{-3s}}{s(s^2 + 1)}.$$

8. (5 bodova)

- (2b) Definirajte usmjerenu derivaciju vektorskog polja $\mathbf{f}(x, y, z)$ u smjeru vektora $\mathbf{s}$ u točki $T(x_0, y_0, z_0)$.
- (3b) Odredite parametrizaciju krivulje za koju u svakoj njenoj točki $T(x, y, z)$ vrijedi

$$\left. \frac{\partial \mathbf{g}}{\partial \mathbf{b}} \right|_T = 3\sqrt{3}\mathbf{i} + \sqrt{3}\mathbf{k},$$

gdje je vektorsko polje $\mathbf{g}(x, y, z) = (x^3 - y^3)\mathbf{i} + (x + y)\mathbf{j} + xz\mathbf{k}$, a vektor $\mathbf{b} = \mathbf{i} - \mathbf{j} + \mathbf{k}$.

Napomena: Vrijeme pisanja je **2 sata i 30 minuta**.